د روت کتاب

د کتاب پېژندنه

د روت کتاب د قاضیانو په زمانه کې د یوې اسراییلي کورنۍ لنډه کیسه ده. که څه هم دا د اسراییلو د تاریخ په اوږدو کې یوه تیاره دوره وه، خو مونږ د دې کیسې په جریان کې د سولې وخت او داسې خلک ګورو چې د دینداریٔ ژوند یې تېراوه.

په اسراییلو کې د قحطۍ له امله د پلار، مور او دوو زامنو په ګډون یوه کورنۍ موآب ته کډه کوي، چېرې چې د دې کورنۍ پلار مړ کیږي. هغه دوه زامن د موآبي ښځو سره ودونه کوي، خو دا دواړه زامن هم مړه کیږي او مور یې د خپلو دوو موآبي انږورګانو سره پاتې کیږي. د زامنو مور چې نعومي نومیږي، پریکړه کوي چې اسراییلو ته بېرته لاړه شي، نو د نعومي یوه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

انږور په موآب کې پاتې کیږي، خو د روت په نامه بله انږور له نعومي سره په ملګرتیا باندې ټینګار کوي.

د کیسې پاتې برخه دا ښایي چې خدای څنګه د نعومي او روت د ژوند د ښه والي دپاره حالات کاروي. د نعومي د مېړه یو نږدې خپلوان چې بوعز نومیږي، د روت سره واده کوي او د هغې او د هغې د خوښې دپاره خواړه تیاروي. د دوی زوی د داود پاچا او د هغې وروسته د عیسی مسیح نیکه کیږي.

په دې کتاب کې یوه مهمه خبره د یو نږدې خپلوان موضوع ده چې د خپلو غریبو خپلوانو بخت بېرته بیداروي. د دې کتاب یو مشهور آیت ۱:۱۶ دی، چېرې چې روت نعومي ته خپله وفاداري څرګندوي. موآبي روت د اسراییلو د تاریخ برخه ګرځي او له همدې امله له خپلې خوښې سره د خپلې وفاداری له امله اجر ترلاسه کوي.

د نعومي په څېر زیاتره ایمانداران د سخت زیان سره مخامخ

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

شوي دي، بيا هم عيسی مسيح د دوی سره ولاړ دی، ترڅو ورسره مرسته وکړي او د دوی قسمت بېرته ښه کړي. خدای دا قدرت لري چې د هغوی د ژوند حالات بدل کړي. خو مهمه خبره دا ده چې هغوی خدای ته وفادار پاتې شي.

د موضوعګانو لست:

نعومي او روت بېرته بيت‌لحم ته راځي: ۱ فصل

روت د بوعز سره ګوري: ۲ – ۳ فصلونه

بوعز د روت سره واده کوي: ۴ فصل

اليملک او د هغه کورنۍ موآب ته کډه کوي

۱-۲ په هغې زمانه کې کله چې قاضيانو په اسراييلو باندې حکومت کاوه، يو سړی چې اليملک نومېده او د افراتې د طايفې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

څخه ؤ، د يهودا د سيمې د بيت‌لحم په ښار کې اوسېده. د هغه
ښځه نعومي نومېدله او دوه زامن يې محلون او کليون وو. خو کله
چې په هغه وطن کې قحطي راغله، دوی د موآب هېواد په لور
کډه وکړه چې هلته واوسيږي. هغه وخت چې دوی هلته وو، ۳
اليملک مړ شو او نعومي د خپلو دوو زامنو سره يوازې پاتې شوه.
۴ وروسته د نعومي زامنو موآبي ښځې وکړې. د يوې نوم عرفه
او د بلې نوم روت ؤ. وروسته له هغې چې هغوی هلته نژدې لس
کاله اوسېدل، ۵ محلون او کليون هم مړه شول. نو اوس نعومي
مېړه او زامن دواړه نه درلودل.

نعومي او روت بيت‌لحم ته راځي

۶-۷ کله چې نعومي واوريدل چې څښتن خپلو خلکو ته په ښو
فصلونو سره برکت ورکړ، هغې د خپلو انږورګانو سره تياری ونيوه
چې موآب پرېږدي او د يهودا خاورې ته لاړه شي. هغه وخت
چې دوی په خپله لار روانې وې ۸ نعومي خپلو دواړو انږورګانو

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

ته وویل: «ځئ هره یوه د خپلو میندو کورونو ته لاړې شئ، زما
څښتن دې په تاسو مهربانه شي لکه څنګه چې تاسو په ما او زما
په مړو زامنو باندې مهرباني وکړه. ۹ خدای دې تاسو هرې یوې
ته بل میړه او کور درکړي.» نعومي دوی ښکل کړې. هغوی په لوړ
اواز سره وژړل ۱۰ او ویې ویل: «نه، مونږ غواړو چې ستا سره
لاړې شو او ستا د خلکو په منځ کې واوسو.» ۱۱ خو نعومي په
ځواب کې وویل: «زما لورګانو، تاسو ولې خپلو کورونو ته نه
ستنیږئ؟ زما سره ستاسو ټک تاسو ته څه ګټه رسوي؟ تاسو فکر
کوئ چې زه به نور زامن راوړم، ترڅو د هغوی سره تاسو ودونه
وکړئ؟ ۱۲ بېرته کور ته لاړې شئ زما لورګانو، ځکه چې زه ډېره
زړه یم او بیا د واده کولو وړ نه یم. حتی که چېرې زه نن شپه هم
واده شم او زامن وزېږوم، ۱۳ نو ایا تاسو به هغوی ته صبر وکړئ
چې هغوی ځلمیان شي او تاسو سره واده وکړي؟ نه، زما لورګانو!
ژوند زما دپاره ستاسو په پرتله ډېر سخت دی، ځکه چې څښتن
اوس په ما دا سخته راوستې ده.» ۱۴ دوی بیا وژړل او عرفې
خپله خوابښې د خدای پامانۍ په وخت کې ښکل کړه، خو روت د

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

هغې لمن پرېښودله.

۱۵ نعومي بيا روت ته وويل: «ګوره ستا يور بېرته خپلو خلکو
او خپل خداى ته ځي! ته ولې هغې سره نه ځې؟» ۱۶ روت په
ځواب کې وويل: «ما ته مه وايه چې تا پرېږدم او کور ته ستنه
شم! زه به هلته ځم چېرته چې ته ځې او زه به هلته اوسېږم
چېرته چې ته اوسېږې. ستا خلک به زما خلک وي او ستا خداى
به زما خداى وي. ۱۷ زه به هلته مړه کېږم چېرته چې ته مړه
کېږې او هلته به ښخېږم. څښتن دې ما ته د ټولو نه درنده سزا
راکړي که چېرې د مرګ نه پرته سره بېل شو.»

۱۸ کله چې نعومي وليدل چې روت کلکه اراده کړې چې د
هغې سره لاړه شي، نو نعومي هغه نوره مجبوره نه کړه چې بېرته
موآب ته لاړه شي. ۱۹ هغوى دواړه بيت‌لحم ته ورسېدلې او د
ټول ښار خلک خوشحاله شول او ښځو د يو بل څخه وپوښتل:
«ايا دا په رښتيا نعومي ده؟» ۲۰ بيا هغې دوى ته وويل: «له دې
وروسته ما نعومي مه بولئ! ما ماره بولئ، ځکه چې مطلق قادر

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

خدای زما ژوند تریخ کړی دی. ۲۱ کله چې زه لاړم نو ما هر څه درلودل، خو څښتن زه بېرته تش لاس راوستلې یم. څنګه تاسو کولای شئ بیاهم ما نعومي وبولئ؟ اوس مطلق قادر څښتن زما په ضد شوی دی او زما ژوند یې ډېر سخت کړی دی.»

۲۲ نو په دې ډول نعومي د خپلې موآبي انږور سره د موآب څخه بېرته راغله. دوی په داسې حال کې بیت‌لحم ته راورسېدلې چې د اوربشو لو په پیل کېدلو ؤ.

روت د بوعز په پټیو کې کار کوي

۱ نعومي یو شتمن او مهم خپلوان درلود چې بوعز نومېده چې د هغې د مېړه الیملک د کورنۍ څخه ؤ. ۲ یوه ورځ روت نعومي ته وویل: «که ستا خوښه وي زه به پټیو ته لاړه شم او هغه وږي به راټول کړم چې د لوګرو څخه پاتې شوي دي. زه باور لرم داسې یو څوک به پیدا کړم چې ما ته د دې کار د کولو اجازه راکړي.» نعومي ځواب ورکړ: «ځه لورې لاړه شه.» ۳ نو روت

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

پټيو ته لاړه، د لوګرو پسې روانه شوه او هغه وږي يې راټولول چې د دوی څخه به پاتې کېدل. په هغو پټيو کې چې هغې کار کاوه، هغه د بوعز وو.

۴ څه وخت وروسته بوعز په خپله د بيت‌لحم نه راغی او لوګرو ته يې وويل: «څښتن مو مل شه!» هغوی ورته په ځواب کې وويل: «څښتن دې تا ته برکت درکړي.» ۵ بوعز د لوګرو د مشر څخه پوښتنه وکړه: «هغه ځوانه ښځه څوک ده؟» ۶ سړي په ځواب کې وويل: «دا هغه موآبۍ ښځه ده چې د نعومي سره د موآب نه راغلې ده. ۷ هغې زما څخه اجازه وغوښتله چې لاړه شي او هغه وږي راټول کړي چې د لوګرو څخه پاتې کيږي. هغه د سهار وختي نه تراوسه پورې کار کوي او همداوس يې کار بس کړ چې د جونګړې لاندې لږ ارام وکړي.»

۸ نو بيا بوعز روت ته ورغی او ويې ويل: «زه فکر کوم تا ته به دا ډېره ښه وي چې د بل چا په پټيو کې وږي راټول نه کړې. ته همدلته د ښځو سره پاتې شه ۹ او زما په پټيو کې د لوګرو

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

پسې وږې راټول کړه. ما سړیو ته امر کړی چې تا ونه ځوروي او هرکله چې تږې کېږې، د هغو منګیو څخه اوبه څښلی شې چې هغوی ډک کړي دي.» ۱۰ روت د درناوي په خاطر ټیټه شوه او ویې ویل: «ته پوهېږې چې زه د بل هېواد څخه راغلې یم. ته ولې زما سره دومره نېکي کوې؟» ۱۱ بوعز په ځواب کې وویل: «ما د ټولو هغو شیانو په هکله اورېدلي دي چې تا د خپلې خوښې دپاره د خپل مېړه د مرګ څخه وروسته ترسره کړي دي. زه پوهېږم چې څنګه تا خپله مور او پلار او خپل هېواد پرېښود او څنګه راغلې، ترڅو د داسې خلکو په منځ کې واوسېږې چې تا پخوا هېڅ نه پېژندل. ۱۲ زه دعا کوم چې څښتن دې د دې کار دپاره تا ته اجر درکړي. د اسراییلو څښتن خدای چې تا ورته پناه وروړې ده، د دې کار پوره اجر درکړي.» ۱۳ روت په ځواب کې وویل: «زما باداره، دا ستا ډېره نېکي ده چې ته په ډېرې مهربانۍ سره زما سره خبرې کوې او زما هرکلی کوې، زه حتی ستا د یوې وینځې برابره هم نه یم.»

۱۴ د ډوډۍ خوړلو په وخت کې بوعز روت ته وویل: «راځه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

مونږ سره ډوډۍ وخوره. لږه ډوډۍ واخله او په سرکه کې يې لمده کړه.» هغه د لوګرو سره کښېناسته او بوعز هغې ته وريتې شوې غلې دانې ورکړې، روت چې څومره غوښتل ويې خوړې او لږې ورځخه پاتې هم شوې. ۱۵ وروسته د هغې چې روت د وږو د راټولولو دپاره لاړه، بوعز خپلو سړيو ته وويل: «هغه پرېږدئ چې د ګډيو څخه هم وږي واخلي. ۱۶ د ګډيو څخه هم يو څه وږي راوباسئ او ورته يې پرېږدئ او د هغې سره سختې خبرې مه کوئ!»

۱۷ نو روت په پټيو کې تر مابنامه پورې کار وکړ. کله چې هغې ټول وږي وټکول، نو هغه لس کيلوګرامه وو. ۱۸ هغې دا وږي ښار ته يووړل او خپلې خوابنې ته يې وروښودل چې څومره يې راټول کړي وو. روت هغه ډوډۍ هم ورته ورکړه چې د غرمې نه پاتې شوې وه. ۱۹ نعومي وويل: «تا نن چېرته او د چا په پټيو کې کار وکړ؟ خدای دې هغه سړي ته برکت ورکړي چې ستا سره يې ډېر ښه چلند وکړ!» بيا روت هغې ته وويل: «ما د يو سړي په پټيو کې کار وکړ چې بوعز نومېده.» ۲۰ نعومي په ځواب

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

کې وویل: «څښتن دې بوعز ته برکت ورکړي! څښتن تل د مړو او ژوندیو سره وفادار دی.» نعومي زیاته کړه: «بوعز زمونږ د هغو نژدې خپلوانو د ډلې څخه دی چې زمونږ ساتنه کوي.» ۲۱ روت هغې ته وویل: «بوعز حتی ما ته وویل چې د لو تر خلاصېدلو پورې زما د لوګرو سره وږي راټولوه.» ۲۲ نعومي په ځواب کې وویل: «زما لورې دا ښه خبره ده چې ته د هغو ښځو سره وږي راټول کړې چې د بوعز په پټیو کې کار کوي، ځکه کېدای شي د بل چا په پټیو کې ستا سره بد چلند وشي!» ۲۳ نو بیا روت د کار کولو په وخت کې نورو ښځو سره نژدې اوسېدله. روت تر هغه وخته پورې په پټیو کې کار کاوه، ترڅو چې ټولې اوربشې او غنم ورېبل شول. په دې ټوله موده کې هغه د خپلې خوابنې سره اوسېدله.

د روت دپاره د نعومي پلان

۱ څه موده وروسته نعومي روت ته وویل: «ای زما لورې زه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

باید ستا دپاره مېړه پیدا کړم، هغه به تا ته کور درکړي او په تا به
پام کوي. ۲ ته پوهېږې چې بوعز زمونږ خپلوان دی او تا د هغو
ښځو سره وږي راټول کړي دي چې د هغه دپاره کار کوي. ګوره،
نن شپه به هغه په درمند باندې اوربشې بادوي. ۳ اوس ولامبه او
لږ عطر په ځان واچوه، بیا خپلې ښې جامې واغونده او درمند ته
لاړه شه. خو ترڅو پورې چې هغه د خوراک او څښاک څخه
وزګار شوی نه وي، خپل ځان مه ورښکاره کوه. ۴ وګوره چې
هغه چېرته څملي، بیا کله چې هغه ویده شي، پښې یې لوڅې کړه
او د هغه د پښو سره پرېوځه. بیا به هغه تا ته ووایي چې څه
وکړې.» ۵ روت په ځواب کې وویل: «څه چې ته وایې
هماغسې به وکړم.»

۶ نو روت درمند ته لاړه او هماغسې یې وکړل لکه څنګه
چې خوابښې یې ورته ویلي وو. ۷ وروسته له خوړلو او څښلو نه
بوعز د خوشحالۍ احساس کاوه، هغه لاړ او د غلو دانو د ډېرۍ
ترڅنګ ویده شو. روت غلې غلې ورنژدې شوه، هغې د بوعز
پښې لوڅې کړې او د هغه د پښو سره پرېوتله. ۸ د نیمې شپې په

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

شاوخوا کې، بوعز ناڅاپه راویښ شو او ډېر حیران شو چې خپلو
پښو سره یې ښځه ولیدله. ۹ هغه پوښتنه وکړه: «ته څوک یې؟»
هغې په ځواب کې وویل: «ښاغلیه، زه روت یم ستا د پښو
خاوري. ته زما هغه خپلوان یې چې په ما پام وکړې، نو ته ما
سره واده وکړه.» ۱۰ بوعز په ځواب کې وویل: «څښتن دې تا ته
برکت درکړي! ته اوس د خپلې خوښۍ سره د ټولې مرستې څخه
هم لا زیاته وفاداري ښایې. تا کولای شول چې د ځان دپاره دې
یو ځوان شتمن یا غریب سړی لټولای وای، خو تا داسې ونه
کړل. ۱۱ اوس فکر مه کوه، زه به همداسې وکړم څنګه چې ته
غواړې. په ښار کې ټول ستا درناوی کوي. ۱۲ دا رښتیا ده چې زه
ستا نژدې خپلوان یم چې باید دربانديې پام وکړم. خو بل څوک
هم شته چې هغه ستا ډېر نژدې خپلوان دی. ۱۳ تر سهاره پورې
دلته پاتې شه، بیا به زه ځان پوه کړم که چېرې هغه راضي شي
چې ستا مسوولیت په غاړه اخلي، نو ښه به وي. که هغه راضي نه
شو، نو زه د ژوندي څښتن په نوم قسم خورم چې زه به په خپله
ستا مسوولیت په غاړه واخلم. اوس څمله او تر سهاره پورې پاتې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

شه.»

۱۴ روت بيا پرېوتله، خو هغه د رڼا کېدلو نه مخکې راوېښه
شوه، ځکه بوعز نه غوښتل چې بل څوک پوه شي چې روت هلته
وه. ۱۵ بيا بوعز ورته وويل: «خپله چپنه خوره کړه» او هغه په
کې شاوخوا شل کيلوګرامه غلې داني ورواچولې او د هغې په اوږه
باندې يې کېښودله. روت ښېرته ښار ته راغله ۱۶ او چې کله کور
ته راورسېدله، نو خوابنې ورځخه پوښتنه وکړه چې «لورې، څه
وشو؟» روت ورته ټول هغه څه وويل چې بوعز د هغې دپاره
کړي وو. ۱۷ هغې زياته کړه: «بوعز ما ته وويل چې زه بايد تا ته
تش لاس رانه شم، نو همدا ؤ چې ما ته يې دا ټولې اوربشې
راکړې.» ۱۸ نعومي روت ته وويل: «زما لورې اوس صبر کوه،
ترڅو معلومه شي چې څه پېښېږي. بوعز به نن تر هغې ارام ونه
کړي، ترڅو يې چې دا موضوع نه وي حل کړي.»

د روت او د بوعز واده

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱ بوعز د غونډې ځای ته چې د ښار د دروازې سره ؤ، لاړ
او هلته کښېناست. کله چې د الیملک زیات نژدې خپلوان راغی،
نو بوعز هغه ته بلنه ورکړه چې راشي او کښېني، نو هغه همداسې
وکړل. ۲ بیا بوعز د ښار لسو مشرانو ته بلنه ورکړه چې په هغه
ځای کې کښېني او هغوی همداسې وکړل. وروسته له دې چې
هغوی کښېناستل، ۳ بوعز خپل خپلوان ته وویل: «اوس چې
نعومي د موآب څخه بېرته راغلې، هغه غواړي چې هغه پټی چې
زمونږ د خپلوان الیملک ملکیت ؤ، خرڅ کړي. ۴ زه تا ته دا
ځکه وایم چې ته د هغه د ټولو نه نژدې خپلوان یې او ته دا حق
لرې چې دا ملکیت واخلې، که چېرې ته غواړې کولای شې چې
همداسې یې واخلې. دا لس مشران او دا نور چې دلته ناست دي،
دا به شاهدان وي. خو که چېرې ته دا ملکیت نه غواړې بیا ما ته
ووایه، ځکه ستا نه وروسته بیا زما حق دی.» دې سړي په ځواب
کې وویل: «زه به یې واخلم.» ۵ بوعز وویل: «ډېره ښه ده، خو
که چېرې ته دا پټی د نعومي نه اخلې، بیا به د موآبي کونډې روت
سره واده هم کوې، ترڅو پټی ببرته د هغې د مړ شوي مېړه کورنۍ

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

کې پاتې شي.» ۶ سړي په ځواب کې وویل: «که چېرې داسې
خبره وي، بیا زه نه غواړم چې دا ملکیت واخلم، ځکه چې هغه به
زما خپل ملکیت کې څه ستونزه راپیدا کړي. ته یې په خپله
واخله، زه یې نه شم اخیستلی.»

۷ په هغو ورځو کې د ملکیت د خرڅولو یا بدلولو او راکړې
ورکړې د موضوع د حل دپاره دا رواج ؤ چې خرڅوونکي خپله
څپلۍ ویستله او اخیستونکي ته به یې ورکوله. په دې ډول به
اسراییلیانو وښودله چې خبره حل شوې ده. ۸ نو وروسته له دې
چې سړي موافقه وکړه چې بوعز پرېږدي چې دا ملکیت واخلي،
هغه خپله څپلۍ وویستله او بوعز ته یې ورکړه. ۹ نو بیا بوعز
مشرانو او نورو حاضرو کسانو ته وویل: «نن تاسو ټول د دې
خبرې شاهدان یئ چې ما د نعومي څخه هغه ملکیت واخیست
چې د الیملک او د هغه د دوو زامنو په نوم ؤ، چې کلیون او
محلون نومېدل. ۱۰ برسېره پردې تاسو د دې خبرې شاهدان یئ
چې زه به روت سره چې د محلون کونډه ده، واده وکړم. په دې
ډول به دا ملکیت د محلون د کورنۍ په نوم وساتل شي او د هغه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

نوم به په خپلو خلکو او خپل ښار کې په یاد پاتې شي.»

۱۱ د ښار مشرانو او نورو خلکو چې هلته وو، وویل: «مونږ د
دې خبرې شاهدان یو او مونږ دعا کوو چې څښتن دې ستا ښځې
ته ډېر اولادونه ورکړي، څنګه چې یې د یعقوب ښځو راحیل او
لیه ته ورکړي وو. ته دې د افراتې په طایفه کې شتمن او د
بیت‌لحم په ښار کې مشهور سړی شې. ۱۲ د دې ځوانې ښځې
څخه چې ستا اولادونه پیدا شي، هغوی دې ستا کورنۍ د فارص
د کورنۍ په شان مشهوره کړي چې د تامار او یهودا زوی ؤ.»

بوعز او د هغه اولاده

۱۳ نو بوعز روت خپل کور ته د خپلې مېرمنې په توګه بوتله.
څښتن هغې ته برکت ورکړ، هغه امیدواره شوه او زوی یې پیدا
شو. ۱۴ د هغه د زېږېدلو څخه وروسته، ښځو نعومي ته وویل: «د
څښتن ستاینه وکړه. نن هغه تا ته لمسی درکړی چې په تا پام
وکړي. مونږ دعا کوو چې دا هلک دې لوی شي او په اسراییلو

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

کې دې نامتو شي. ۱۵ ته خپلې انږور ته ګرانه يې او تا سره يې د
اووه زامنو څخه ډېر ښه کړي دي. اوس يې تا ته لمسی هم درکړ
چې هغه به تا ته نوی ژوند درکړي او هغه به ستا په اخر عمر کې
ستا ساتنه کوي.» ۱۶ نعومي ماشوم واخيست، په غېږ کې يې
ونيوه او د هغه ساتنه يې وکړه. ۱۷ ګاونډيو ښځو د هغه نوم عوبيد
کېښود او ويل به يې چې د نعومي هلک پيدا شوی دی. کله چې
عوبيد لوی شو د هغه يو زوی پيدا شو چې يسي نومېده او يسي
بيا وروسته د داود پلار شو.

۱۸-۲۲ دا د فارص څخه نيولې تر داود پورې د هغوی شجره ده:
حصرون د فارص زوی ؤ، رام د حصرون زوی ؤ، عميناداب د رام
زوی ؤ، نحسون د عميناداب زوی ؤ، سلمون د نحسون زوی ؤ،
بوعز د سلمون زوی ؤ، عوبيد د بوعز زوی ؤ، يسي د عوبيد زوی
ؤ او داود د يسي زوی ؤ.

تاسو پوښتنې لرئ؟ +1 807.700.9066
© افغانستان ۲۰۲۳ afghanbibles.org